

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра фізіології людини і тварин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПСИХО- І НЕЙРОФІЗІОЛОГІЯ КРЕАТИВНОСТІ
підготовки доктора філософії
спеціальності Е1 Біологія та біохімія
Освітньо-професійної програми Біологія організмів та надорганізових
систем

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Психо- і нейрофізіологія креативності» підготовки доктора філософії, спеціальності Е1 Біологія та біохімія, Освітньо-професійної програми Біологія організмів та надорганізмових систем.

Розробник: Козачук Наталія Олександрівна, д.б.н., професор кафедри фізіології людини і тварин, доцент.

Погоджено Гарант освітньо-професійної: _____ _____ проф. Фіщук О.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізіології людини і тварин

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

доц. Качинська Т.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Е Природничі науки, математика та статистика, Е1 «Біологія та біохімія» «Доктор філософії»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2-й
		Семестр 4
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації – 8 год.
Форма контролю: залік		

II. Інформація про викладача (- ів)

ППШ Козачук Наталія Олександрівна
 Науковий ступінь доктор біологічних наук
 Вчене звання доцент
 Посада професор кафедри фізіології людини і тварин
 Контактна інформація: Kozachuk.Nataliya@eenu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу. «Психо- і нейрофізіологія креативності» - це дисципліна, яка критично інтерпретує теорії креативної діяльності; з'ясовує особливості креативності як психофізіологічного феномену; вивчає нейрофізіологічні механізми творчого мислення.

Мета і завдання освітнього компонента. Метою курсу є засвоєння здобувачами освіти знань про психофізіологічні і нейрофізіологічні механізми креативності. Завдання: формування знань про суть поняття креативність, психофізіологічні особливості генерації креативного продукту, про нейрофізіологічні механізми інтелектуальної і творчої креативності.

Soft skills: комунікабельність; ввічливість; гнучкість розуму; чесність; навички міжособистісного спілкування; позитивний настрій; професіоналізм; відповідальність; вміння працювати в команді; знання професійної етики.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ ичні	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Психохіфізіологічні особливості креативного процесу						
Тема 1. Поняття креативності. Види креативності. Етапи креативного процесу.	25	2	4	18	1	Т, РЗ/20

Тема 2. Теорії креативності	22	2	2	17	1	Т, РЗ/20
Разом за модулем 1	47	4	6	35	2	/40
Змістовий модуль 2. Нейрофізіологічні механізми креативного мислення						
Тема 3. ЕЕГ-кореляти творчого мислення	24	2	2	18	2	Т, РЗ/20
Тема 4. Особливості просторової організації ЕЕГ, залежні від психофізіологічних характеристик особистості	24	2	2	18	2	Т, РЗ/20
Тема 5. Особливості статевого диморфізму у різних видах когнітивної діяльності	25	2	4	17	2	Т, РЗ/20
Разом за модулем 2	73	6	8	53	6	/60
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Методи контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ – розв’язування задач, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

Завдання для самостійного опрацювання.

1. Особливості статевого диморфізму у різних видах когнітивної діяльності
2. Загальна характеристика здібностей.
3. Особливості прояву творчості на різних вікових етапах
4. Поняття обдарованості.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Здобувач освіти повинен відвідувати згідно розкладу занять всі види аудиторних занять передбачені навчальним планом. Графік консультацій із навчальної дисципліни розміщений на дошці оголошень та на сайті кафедри зоології. У разі відсутності студента на занятті він зобов’язаний його відпрацювати (графік відпрацювання знаходяться на дошці оголошень кафедри). У випадку нетипових ситуацій та об’єктивних причин можливий перехід на дистанційну форму навчання на платформі Moodle <http://194.44.187.60/moodle/>. Відносини викладача та здобувача освіти регулює [ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому \(освітньо науковому/освітньо-творчому\) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)

Політика щодо академічної доброчесності. Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 36 Закону України «Про освіту». Політика щодо академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#). ЗО повинен самостійно виконати всі завдання лабораторних робіт, а у випадку запозичень інформації зобов’язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення різних форм оцінювання знань (поточний, модульний, підсумковий контроль) заборонено.

Політика щодо дедайнів та перескладання. Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання лабораторних робіт і надавати їх для перевірки викладачу. У випадку відсутності студента на занятті з об’єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (заліку) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати лабораторні роботи і допускається за умови отримання незадовільної оцінки за поточний контроль.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній,

неформальній та інформальній освіті. Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулі, темі (темам), що передбачені силабусом навчальної дисципліни, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво, посилення тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно [ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)

V. Підсумковий контроль

Із вибіркового освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Порядок проведення заліку. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у формі тестування. При цьому на залік вноситься *100 балів* (кожне питання оцінюється максимум в 2 бали), а бали, набрані за результатами поточного контролю, анулюються. Для складання заліку потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття креативності
2. Структура креативності
3. Рівні творчої діяльності
4. Параметричний підхід до дослідження креативності.
5. Теорія креативності Дж.Гілфорда.
6. Теорія креативності Е.П.Торренса.
7. Концепція М.Волаха і Н.Когана
8. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності)
9. Розвиток креативності.
10. Методи вимірювання креативності
11. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання
12. Особливості прояву творчості на різних вікових етапах.
13. ЕЕГ-кореляти творчого мислення
14. Особливості просторової організації ЕЕГ, залежні від психофізіологічних характеристик особистості.

15. Особливості статевого диморфізму у різних видах когнітивної діяльності.
16. Особливості статевого диморфізму у різних видах когнітивної діяльності
17. Загальна характеристика здібностей.
18. Особливості прояву творчості на різних вікових етапах
19. Поняття обдарованості.

Рекомендована література

1. Kozachuk Nataliia, Kachynska Tetiana, Zhuravlyov Oleksandr, Zhuravlyova Olena Resting state EEG rhythm characteristics associated with readiness for divergent thinking. -, Health Prob Civil. 2021, Volume 15, Issue 3, 234-241.
2. Kozachuk N., Shvartz L, Zhuravlov O, Poruchynskiy A, Dmytrotsa O, Abramchuk O, Poruchynska T, Zhuravlova O, Hoshko L. Relationship Between The Rhythmic Activity Of The Cerebral Cortex And The Manifestation Of Impulsivity/Reflexivity // RJPBCS. – 2018. – 9(4). – P. 1349-1355.
3. Kozachuk N., Shvartz L, Zhuravlov O, Poruchynskiy A, Dmytrotsa O, Abramchuk O, Poruchynska T, Zhuravlova O, Hoshko L. Relationship Between The Rhythmic Activity Of The Cerebral Cortex And The Manifestation Of Impulsivity/Reflexivity // RJPBCS. – 2018. – 9(4). – P. 1349-1355.
4. Kotsan IYa., Kozachuk NO, Kachynska TV., Shvartz LO., Poruchynskiy AI., Dmytrotsa OR., Abramchuk OM. and Poruchynsky TF. // Functional System of Creative Thinking. RJPBCS. – 2016. – 7(5). – P. 527-532

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1053811920301828?via%3Dihub>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1053811919309760?via%3Dihub>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1053811919309863?via%3Dihub>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S105381191731008X?via%3Dihub>

<https://www.cambridge.org/core/books/abs/cambridge-handbook-of-the-neuroscience-of-creativity/costs-and-benefits-of-cognitive-control-for-creativity/32DA61DB582031E75D6F566CE9982442>

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2018.02529/full>